

Rapport for

Bærekraftig forretningspraksis 2019

for FELLESKJØPET ROGALAND AGDER

□

Til lesere av rapporten

Næringslivet spiller en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål. Et velfungerende og ansvarlig næringsliv bidrar til bærekraftig utvikling gjennom verdi- og jobbskaping, og med nye løsninger på globale utfordringer. Likevel kan virksomheter også medvirke til negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Medlemmer i Etisk handel Norge har derfor forpliktet seg til å jobbe med aktsomhetsvurderinger for å jobbe for mer bærekraftig forretningspraksis.

Til grunn for dette arbeidet ligger Etisk handel Norges prinsipper som dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Medlemmene er forpliktet til hvert år å rapportere om hvilke utfordringer de står overfor og hvilke tiltak som gjennomføres for å håndtere utfordringene. Nå i 2020, er rapporteringsmalen ny og er bygget rundt OECDs modell for aktsomhetsvurderinger. Det er nytt for oss, og det er nytt for våre medlemmer. Det er denne rapporten du sitter med nå. Rapporten er offentlig tilgjengelig.

Malen for medlemsrapporteringen søker å svare på forventningene til arbeid med ansvarlig næringsliv og bærekraftig forretningspraksis som beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Rapporteringen til Etisk handel Norge dekker vesentlige elementer i rapporteringsrammeverket til Global Report Initiative (GRI) og kan benyttes som framdriftsrapport til Global Compact.

Heidi Furustøl

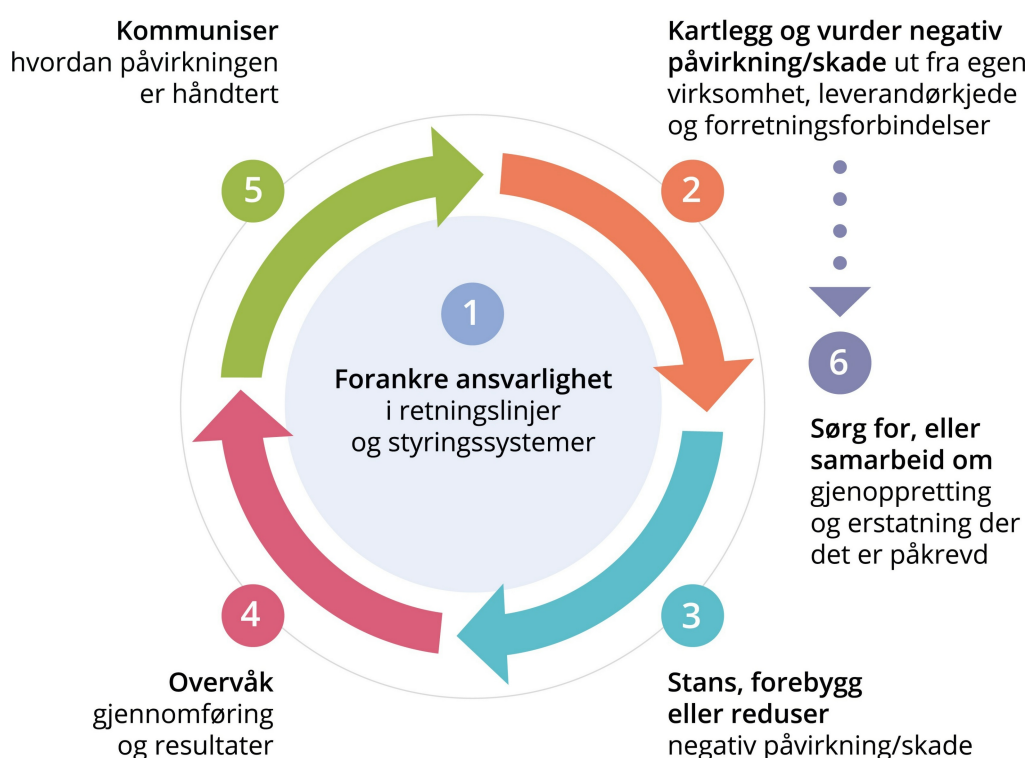
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

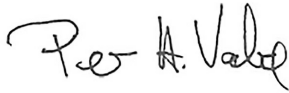
Forord av daglig leder

Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA) er et lokalt selskap, men opererer internasjonalt når vi skal gjøre våre innkjøp. FKRA tar samfunnsansvar med fokus på klima og bærekraft; vi skal bidra til en bærekraftig matproduksjon i et globalt perspektiv. Vi tenker verdikjede; at valg av råvarer i fôret, varer og tjenester har innvirkning for måltidet på bordet.

Som totalleverandør til landbruket leverer vi varer og tjenester til svært mange av prosessene fra jord til bord.

Som den største leverandøren til landbruket i vår regioner vi er derfor opptatt av å styrke næringa sitt resultat og sin samfunnsmessige rolle. Våre verdier og handlinger påvirker omdømmet og konkurransekrafta til næringa. Vi stiller oss derfor bak verdier som harmonerer med internasjonale standarder for sosialt og etisk ansvar samt miljømessig bærekraft.

Fokuset omkring etiske problemstillinger er i økende grad drevet av bevisste forbrukere og FKRA som en foroverlent organisasjon, ønsker å spille på lag med disse. Felleskjøpet Rogaland Agder er en innkjøpsorganisasjon som dels bearbeider innkjøpte varer og dels selger varene videre til forretnings- og forbrukermarkedet. Både som industribedrift og som handelsbedrift vil et målrettet arbeid med etisk handel bidra til å styrke vår posisjon i markedet. I et lengre perspektiv vil det også styrke landbruket sin anseelse i det norske samfunnet.

Per Harald Vabø
Administrerende direktør

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

FELLESKJØPET ROGALAND AGDER

Adresse hovedkontor

Sandvikveien 21, 4016 SAVANGER

Viktigste merker, produkter og tjenester

Produkter til landbruk, hjem og hageiere

Beskrivelse bedriftens struktur

Samvirkebedrift eid av 7000 bønder og dekker området fra Hardangerfjorden i nord og til og med Agder i sør/øst. Totalleverandør av driftsmidler til landbruket og leverandør til hjem, hage og kjæledyr.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

3 200 000 000

Antall ansatte

402

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering (fusjoner, oppkjøp eller lignende)

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Sveinung Skretting

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

sveinung.skretting@fkra.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjeden

Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA) er en samvirkebedrift eid av 8000 bønder. FKRA er en spydspiss i utviklingen av landbruket, og er en klar markedsleder på flere av våre forretningsområder. Vi produserer og selger kraftfôr, gjødsel og såvarer. Vårt produksjonsanlegg er Norges største kraftfôrfabrikk, lokalisert i Stavanger.

Ved våre 3 regionale FK sentre, tilbyr vi et komplett vare- og tjenestesortiment. I markedsområdet vårt har vi også 20 FK butikker, 5 verksted og et stort mobilt serviceapparat. Vi har salgsavdelinger for traktor, maskiner og redskap, og innendørsmekanisering.

Konsernet har i tillegg en rekke selskap, i hovedsak relatert til råvareforedling, kjøledyrfôr og eiendom. Vår visjon er økt lønnsomhet for bonden!

Lange tradisjoner

Vårt Felleskjøp ble etablert av framsynte bønder i Stavangerområdet og av like framsynte bønder i Lister og Mandals Amt, begge "fellesindkjøbsforeninger" fra 1899. Virksomhetene ble utviklet, og flere enheter slo seg etterhvert sammen til samvirkeforetaket som i dag heter Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA) og strekker seg fra Sunnhordland til og med Aust-Agder.

Strategiperioden 2019- 2022

FKRA skal være en lønnsom partner for våre kunder og eiere.

Vi har en klar og tydelig visjon som gir oss retningen i vår utvikling - vi skal være landbrukets mest attraktive og lønnsomme partner.

Våre verdier bestemmer våre holdninger og handlinger og er personligheten til bedriften. I vårt daglige virke er de nyttige veivisere for hvordan vi utfører vårt arbeid.

Våre verdier er

Pålitelig
Effektiv
Nyskapende

Vi har satt oss spenstige mål for denne strategiperioden. FKRA skal være den foretrukne samarbeidspartner med det beste utvalget av driftsmidler, som bidrar til økt lønnsomhet for bonden. Vi skal assosieres med nyskapende produkter og effektive løsninger. Våre kunder skal oppleve personlig engasjement og punktlig leveranser.

FKRA tar samfunnsansvar med fokus på klima og bærekraft, vi skal bidra til en bærekraftig matproduksjon i et globalt perspektiv.

Målet vårt på kort og lang sikt er å gi våre eiere og kunder lønnsomhet i egen produksjon.

Vi ønsker å være en lønnsom partner for våre eiere!

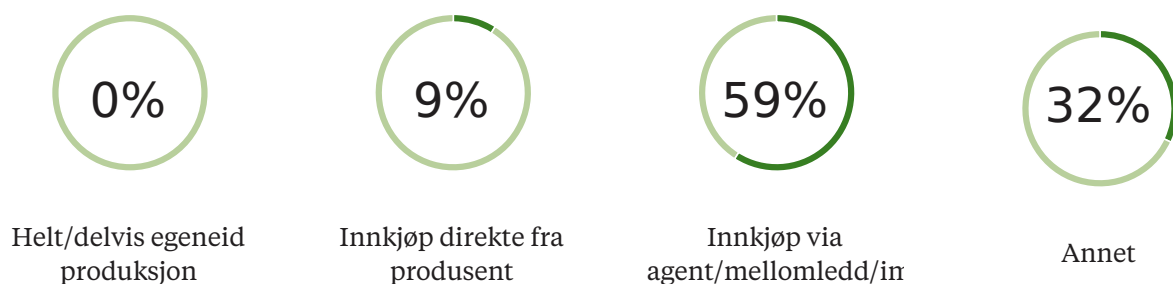
Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

1 954

Kommentar til antall leverandører

Omfatter alle som har sendt faktura for 2019

Type innkjøp/ leverandørforhold

Prosentfordeling utfra undersøkelse av 36 leverandører. Posten "Annet" dekker leverandører som har en kombinasjon av produksjon og videresalg.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

:

Mangler tallmateriale

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter er dette basert på.

Antall arbeidere

Antall produsenter dette er basert på

Kommentar til antall arbeidere

Ikke prioritert informasjonsinnhenting pga. manglende ressurser.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer og geografi

Råvarer til kraftfôrproduksjonen	Globalt
Maskiner, redskaper og verktøy. Generelt salgsartikler til butikkene våre.	Globalt

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: E-learningkurs i etisk handel

Status: Ferdigstilt og tatt i bruk

2

Mål: Arbeide videre med etiske retningslinjer og krav til innleid transport

Status: Utarbeidet spørreundersøkelse som danner grunnlag for godkjenning av transportører

3

Mål: Gjennomføre kvalitetsrevisjoner der etisk handel er en del av revisjonsgrunnlaget

Status: Etikk er tatt inn som del av kvalitetsrevisjonene.

4

Mål: Arbeide videre med å beskrive leverandørkjeder og risikovurdering av disse som grunnlag for valg av revisjonskandidater.

Status: Skjer fortløpende med eksisterende leverandører og for nye leverandører.

MÅL FOR KOMMENEDE ÅR

1

Følge opp funn fra 2019-undersøkelsen

2

Ny runde med forankring i organisasjonen

3

Vurdere behov for opplæring av/kurs for innkjøpere

4

Arbeide med ny rapporteringsmal

5

Videreføre arbeidet som er startet med verktøy fra Factlines

6

Tilpasse arbeidet med etisk handel og bærekraft til nye krav fra Etisk Handel Norge og ny rapporteringsmal.
Etablere arbeidsgruppe.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante policyer og retningslinjer på plass, og effektive styringssystemer for implementering av disse. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil blant annet si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø, også gjennom forretningsforbindelser og i leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene. Tydelig forventning fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Arbeid med bærekraft bør være en integrert del forretningsdriften. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø?

Medlemskapet innebærer at vi har forpliktet oss til å arbeide for kontinuerlig forbedring av arbeids- og miljøforhold i tråd med grunnleggende ILO-standarder og FN-konvensjoner.

Vi forutsetter at våre leverandører setter seg inn i retningslinjene, er ærlig i sin tilbakemelding og åpen for å samarbeide om forbedringer der minimumsstandardene ikke er oppfylt.

Vi er overbevist om at samarbeid mellom selskaper som har et aktivt og målrettet arbeid for samfunnsansvar, vil oppnå det beste resultatet både for våre eiere og for det samfunnet vi er en del av.

<https://www.fkra.no/etiskhandel/>

1.A.2 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Etiske retningslinjer for innkjøp til FELLESKJØPET ROGALAND AGDER som er vedtatt av ledergruppa i konsernet.

https://www.fkra.no/getfile.php/Bilder/Om%20FKRA/Norsk_Etiske%20retningslinjer%20for%20leverand%C3%B8rer%20til%20Felleskj%C3%B8pet%20Rogaland%20Agder%20prinsipper_no.pdf

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med bærekraftig forretningspraksis organisert i bedriften, og hvorfor?

1.B.2 Hvordan blir ansatte gjort klar over at virksomheten skal være bærekraftig, og betydningen det har for de ansattes stilling og arbeidsoppgaver?

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser om å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Kartlegging av leverandørkjeden tilbake til minst nærmeste ledd for bearbeiding og risikovurdering av leverandørkjede med høyest risikoindeks. Disse har fått tilsendt en undersøkelse i regi av Factlines. Alle leverandører skal signere på at FKRAS etiske retningslinjer er kjent og at virksomheten ikke drives i konflikt med disse. Dette skjer enten gjennom signering på eget dokument eller er kontraktfestet. Tatt inn i prosedyrer for godkjenning av nye leverandører.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp i ledelse og styret?

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningspartnere, spesielt i leverandørkjeden?

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraft i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi har utarbeidet krav til transportører med minstekrav til kjøretøy. Vi arbeider også med tilsvarende på transport på båt. Vi har innført CO2-regnskap.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioritert risiko for negativ påvirkning/ skade for mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Legger ned et betydelig arbeid for å redusere avhengigheten av soya.	Miljø	Brasil

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv kort virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og spesifikt hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/ dere har snakket med.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade for mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert.

A woman in a blue lab coat and cap is working in a laboratory. She is looking down at a piece of equipment on a table. In the background, other people in similar attire are working at their stations. The lighting is bright and even.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er mindre viktig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Legger ned et betydelig arbeid for å redusere avhengigheten av soya.
Overordnet mål :	
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	

Utforte tiltak og begrunnelse :

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE:

Beskriv virksomhetens gjennomgripende tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av miljø- og klimafotavtrykk

3.B.2 Tilpassing av egen innkjøpspraksis (sourcing)

3.B.3 Valg av produkter og sertifiseringer

3.B.4 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

3.B.5 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

3.B.6 Andre planer og utførte tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og redusere virksomhetens negative påvirkning/ skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Virksomhetene må ha rutiner og systemer for å overvåke gjennomføringen og resultatene for å kunne vurdere disse. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger, brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A. Overvåke og evaluere

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens og forretningsforbindelsers (f.eks. leverandørers) tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at a large, industrial-style metal pot or pan on a stove. The background is a blurred kitchen setting.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomhetens aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer og retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket, eller bidratt til skade, på mennesker eller samfunn, håndteres den skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at en skade på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

6.B Tilgang til mekanismer for gjenoppretting

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Kontaktinformasjon:

FELLESKJØPET ROGALAND AGDER

Sveinung Skretting

sveinung.skretting@fkra.no